

Meydanların Dili: Siyasi Söylemler (3)

Mahalli seçimler sona erdi, meydanlar boşaldı, söylenenler söylendi, sözler verildi ve sonuçlar herkes için tatminkâr olarak değerlendirildi. Siyasetin nabzı biraz olsun meydanları terk etti eski mekânına geri döndü ve iç siyasi çekişmeler, söylemler, demeçler ve sataşmalar miting meydanlarındaki kadar olmasa da devan ediyor diyebiliriz.

Her siyasi lider meydanı gerektiği gibi okuyabildi mi bilinmez ama sonuçlara ilişkin gerekli yorumları yaptılar ve kamuoyunu her zamana olduğu gibi büyük ölçüde aydınlattılar. Acaba kamuoyu bu açıklamalardan yeteri kadar tatmin oldu mu dersiniz? Seçmenler miting meydanlarında yeterince bilgilendirildiler mi? Kısacası meydanlar gerektiği gibi okunabildi mi yoksa yine meydan mı okudular. Bana kalırsa bu kez de siyasi liderler gerek söylemleriyle ve sataşmalarıyla gerekse demeçleriyle miting alanlarını dolduran insanları ikna etmeye ve kendi açılarından doğruları başkalarını eleştirerek de olsa söylemeye çalıştılar.

Bugün artık neredeyse tüm siyasi liderler miting meydanlarında neleri dillendirdiklerini, söylediklerini ve sözlü iletişim sınırlarını zorlayan tüm sataşmalarını unutmuş gözükümler. Ancak meydanları dolduran kalabalıkların bu söylemleri unutmuş olduklarını söyleyemeyiz; çünkü kalabalıkların nabzını tutmak ve onlara duymak istediklerini söylemek meydanların karşı konulamaz dili gibidir. Kimi zaman kalabalıklar da liderin meydanları coşturmasını isterken sanki ona spor karşılaşmalarında tribünleri coşturan kişi görevini yüklemektedir.

Elbette meydanların dili ve iletişim üslubu bir hayli farklıdır çünkü liderler kitlelerin nabzını tutmak siyasi doktrin ve görüşlerini aktarmak bir anlamda söz söyleme sanatını uygulamak; bazen lâfazanlık da olsa konuşmak zorundadır. Türk siyasi tarihinde geçmiş son kırk, elli yıldaki liderlere baktığımızda üslup ve söylemlerin birbirine benzerliği son derece şaşırtıcıdır. Bu gün bile meydanlardaki siyasi söylemlerdeki geleneksel anlayış devam etmekte yalnızca liderler değişmektedir.

Yakından izlendiğinde siyasi söylemlerde her liderin kalabalıkları ikna etme yöntemi birbirlerine çok benzemektedir. Öyle ki kullanılan tüm yöntemler, dil, üslup, hitap şekli ve söylem tarzları birbirine çok yakındır. Siyasi söylemlerde en çok başvurulan yöntem tıpkı ürün reklamlarında olduğu gibi; mesela *A deterjanı ve öteki deterjan* örneğinde de görüleceği gibi her siyasi lider diğer lideri, görüşünü ve partisini *onlar* diyerek ötekileştirmekte kendi deterjanının daha iyi olduğunu ve iyi temizleyeceğini iddia etmektedir.

Sonuç itibarıyla özetleyecek olursak; siyasi söylemlerde ötekileştirmekten çok kendini anlatmak, aşağılamak, hakaret etmek yerine kendi özgün hasletlerini kitlelere anlatabilmektir. Daha da önemlisi kitleleri zoraki dinleyiciler olmaktan çıkarıp, gönüllü, isteyerek, söylemleri gerektiği gibi anlayan, ne istediğini bilen, bilinçli seçmenler olarak ötekileştirmeden ve toplumdaki sosyal farklılıkları hiçbir zaman ön plana çıkarmadan sade, yalın, kolay anlaşılabilir, hakaret ve aşağılama içermeyen ve toplumu, kitleleri ve meydanları gerektiği gibi okuyabilen söylemlerle gönülleri kazanabilmelidir.

20 Nisan 2014, Bişkek